

De stulna östersjöländerna

Hur balterna förvandlades till "SOVJETMEDBORGARE"

Det är nu i dagarna som är sedan de tre baltiska staterna Estland, Lettland och Litauen "valde ryskt". Ett stort antal av dessa staters befolkning berättar sig för att de själva blivit tvungna i vårt land när de ryska trupperna drog sig tillbaka flyddt de i hästas, under den spryckande rida armén. Många svenskar förordar sig, nog över att dessa flyktingar inte vilja återvända till sina hemländer nu när kriget är slut. De anså att det är något fel på den flykting som inte vill återvända hem. Svenskarna kunna inte förstå att det är själva freden det är fel på.

Flera svenskar stöddes i Baltikum under den tid ryssarna vann där, och dessa ha i artiklar och skrifter berättat om sina upplevelser. Den Svenska fört gjort en sammanfattning av faktan och gör här en skildring i sammanfattning av vad som skedd med ett litet antal balternas frivilligt röstade för anslutning.

Estlänarna ha mycket gemensamt med svenskarna; de flesta baltflyktingar äro också ester; det är därför naturligt att händelserna i Estland äro mer kända i detalj. För övrigt äro de likartade i hela Baltikum.

September 1939. Moskva krävde att de baltiska staterna skulle ingå en "biståndspakt" med Sovjet.

24 september 1939. Näringsminister Ryssna började med att kräva att Ryssna skulle ingå en "biståndspakt" med Sovjet. Ryssna krävde att Ryssna skulle ingå en "biståndspakt" med Sovjet. Ryssna krävde att Ryssna skulle ingå en "biståndspakt" med Sovjet.

28 september 1939 undertecknades pakt i Moskva. Kort efteråt undertecknade Lettland och Litauen liknande pakter. Ryssarna fingo anlägga militära baser och stöddepotter i hela Baltikum men skulle respektera de tre ländernas suveränitet.

31 oktober 1939. Molotov i Sovjetunionens högsta råd: "Biståndspakterna utgå från ömsesidig aktning för den andra fördragspartens statliga, sociala och ekonomiska struktur och betona klart oantastbarheten av deras statliga suveränitet och principen att inga ländera sig i motpartens inre angelägenheter".

31 maj 1940. Ryska anklagelser mot Litauens regering för brott mot fördragsbestämmelserna och konspiration med Estland och Lettland i sovjetiskt syfte.

16 o. 16 juni 1940. Sovjetregeringen lämnade ultimatum till de baltiska staterna att deras regeringar måste ersättas med nya mera sovjetvänliga. Beakylle dem för att ha en militärallians riktad mot Sovjet och anklagade dem för att ha brutit mot biståndspakten. Sovjet krävde att röda armén skulle ockupera Baltikum utan motstånd inom 24 timmar. Annars skulle den marschera med våld. (Afergivet i Pravda den 16 och 17 juni 1940.)

17 juni 1940. Estniska regeringen avgick. Ryska trupper marscherade in i landet.

21 juni 1940. Den estniska presidenten Konstantin Päts vägrade att utnämna den regering som ryssarna valt. Ryssarna arrangerade oroligheter i de större baltiska städerna. Pöbeln stormade presidentens bostad och Päts måste ge vika.

I regeringen som helt måste lyda Sovjets representant A. Sjdanov ingingo flera hederliga ester och detta krävde naturligtvis till en början befolkningen.

Liknande voro förhållandena i Lettland där Vjotinskij förde befälet och i Litauen där Dekanostov härskade.

25 juni 1940. "Regeringen har icke för avsikt att skapa en sovjetregim". (Regeringsorganet Rahva Hääl - Folkets röst.)

26 juni 1940. "...intet som helst beslut kan bli lag utan att ha mötts med det estniska folkets gillande." (Rahva Hääl.)

2 juni o. 4 juli 1940. "Regeringens högsta uppgift skall vara det statliga oberoendets bevästande och vidmakthållande i dag och i morgon." Statsminister Johannes Vares och överbefälhavaren general G. Jonsson i intervjuer. (Rahva Hääl.)

5 juli 1940. Regeringen upplöste parlamenten under motivering att det icke representerade folkets vilja.

6 juli 1940. Statspresidenten publicerade beslut om nya val.

Samtidigt som beslutet om nya val offentliggjordes publicerades ett valprogram undertecknat av många organisationer, däribland kommunisterna. Dessa kallade sig "Det arbetande folkets block" och valprogrammen voro tillägnade i samtliga de tre baltiska staterna. (Pravda 7 och 8 juli 1940.)

Enl. Estlands vallag § 27 måste val utlysnas minst 25 dagar före. Valdagen kan ändras endast genom beslut av båda kamrarna. Moskva hade fått bråttom. Regeringen ändrade vägen att fråga någon 32 av de 78 förordningarna i vallagen. Enligt valbestämmelserna kan regeringen inte ändra några lagar. Den hade också avgivit ed på att följa författningen och lagarna men måste lyda Sjdanov.

De viktigaste förändringarna voro:

Domstolarnas fingo ej längre utöva någon kontroll över valet.

Högsta valkommitténs beslut fick ej överklagas.

Alla medlemmar i högsta valkommittén som inte godkännts av regeringen utslöts och ersattes med andra.

En del "frånklingar" gjordes. Man behövde t.ex. inte personligen rösta.

Valet skulle äga rum efter 8 dagar i stället för 35. Lika i hela Baltikum. På 3 1/2 dag skulle kandidater uppsättas.

Så många hinder som möjligt uppsattes för eventuella motkandidater. Dessa fingo ej hålla möten ej tala i radion, ej skriva i tidningarna eller trycka något. Dönet om rullade militärtransporter genom Baltikum för att stärka befolkningen.

9 juli 1940 skulle kandidaterna vara anmälda, och patrioterna hade då lyckats sätta upp en man i alla 80 distrikten.

Samma dags kväll talade utrikesminister N. Andreson på ett valmöte och sade att regeringen helt ansått sig till blockets valprogram. Han sade också att motståndarna skulle få alla chanser att delta.

Stalin ville dock annerlunda. Regeringen sammankallades en timme efter utrikesministerns tal och

10 juli 1940 innehöll tidningarna följande sensationella meddelande:

"För att undvika att valet komma att utnyttjas för främjande av ändamål, som äro skadliga för den estniska republiken och folket, skall varje kandidat tillkännage sitt valprogram senast klockan 2 e.m. den 10 juli; den kandidaten som icke följer detta beslut, diskvalificeras; den föreliggande förordningen bringas i kraft på telegrafisk väg."

"Om Goenske"
20/7 - 1945

Nästan alla motkandidaterna lyckades dock uppställa sitt program. Senare avstodo en del "frivilligt" efter "lämplig övertalning". De övriga diskvalificerades, vilket i en rad fall motiverades med följande: "I valprogrammet kräves yttrande, press- och mötesfrihet m.m. för alla medborgare, varav följer, att dessa friheter krävas för att också tillfalla statens och folkets fiender. Detta är i motsats till vallagens bestämmelser, enligt vilka valen ej få nyttjas för ändamål, som äro skadliga för den estniska republiken och det estniska folket."

Exakt lika voro förhållandena i Lettland.

I Litauen förbjöds från början uppställande av några motkandidater.

"Det arbetande folkets block" hade nu inga konkurrenter.

11 juli 1940 yttrade socialminister N. Ruus att alla medborgare skulle uppmanas i sin bostad för att uppmanas om nödvändigheten av att delta i valet.

— Forts. & sid. 4 —

— Forts. fr. sid. 2

19 juli 1940. Vid ett valmöte i Tallin sade Karl Söre, sekreterare i kommunistiska partiet, att nu skulle det arbetande folket för första gången få tillfälle att fritt välja den verkliga folkrepresentationen "som oförfalskat uttryckte det estniska folkets sanna vilja". Tidigare val hade endast skett under "en likt reaktionärers grymma påtryckning och terror".

14 juli 1940 skrev Rykva Hääl att valskickning skulle vara en stor oförsiktighet.

VALET. Ett stort hämtnade delvis de ståtande. Bredliga vallokaler begjorde rundurer till sjukhus och ålderdomshem. Legitimation behövdes ej vid röstningen varför kommunisttagarna i massor åkte från lokal till lokal och röstade. Polstråder voro kontrollanter och de duktiga alla röstande. Den som gick bakom skärmen för att lägga ned stölen i kuvertet antecknades. De på sådana håll genomgick kuvertet en en politisk tanan det hade i sinan. Kuverten voro mycket genomskänkiga. I Lettland upptecknade ordförändarna tjiocha bombor, hämtat denna tanan förspjadas. I Lettland och Litauen tvingsades av:

betarna till fabriken trots att det var söndag, och i samlad trupp fingo de gå och rösta.

17 juli 1940. Estlands röstresultat: 81,6 % av den röstberättigade befolkningen deltog i valet. Dagen efter höjdes röststiffran till 84,1 %. För första gången i 23 års valhistoria hade "felräkning" förekommit. 92,8 % hade röstat på blocket medan 42.399 valsedlar voro "ogiltiga".

I Estland röstade 94,7 % av den röstberättigade befolkningen, i Lettland 88,5 %.

18 juli 1940. Manifestationerna den 17 juli ha gjort en ny populäraktuell bildandet av det arbetande folkets sovjeter och omvandling av den borgerliga estniska republiken till en estnisk socialistisk sovjetrepublik, medlem av Sovjetunionen. Detta var manifestationernas sista 17-juni-nya paroll. (Rahva Hääl.)

Denne paroll uppläst alltid två dagar efter valets slut. I sovjetpropagandan har man senare flera gånger förmärkat att de baltiska folken fört och under också skulle ha uppfyllt parollen om sovjetmaktens utropande och anslutning till Sovjet. Inte ett ord om detta är de estniska manifestationerna som utkommo före valet kan behålla detta påstående.

20 juli 1940. I Litauen sammankallades ett stort nyvalda parlamentets möten till ett slutet möte. Kommunistpartiets ordförande Eniscokas meddelade att Moskva beslutat att alla de baltiska staternas parlament måste antaga resolutioner om sina länders anslutning till Sovjet. Uppståndelsen blev stor och skarpa protester hördes, trots att detta var ett ytterst sovjetvänligt parlament. Ordföranden förklarade då att var och en som röstade mot förslaget omedelbart skulle skjutas tillsammans med hela sin familj.

Även de nyvalda parlamenten i Estland och Lettland fingo på liknande sätt veta vad som väntades av dem.

21 juli 1940. De tre parlamenten sammankallades. Lettland och Litauen beslutade ett begär om självständighet. I Estland företrädde kommunisten Vares rädda åt landet en viss självständighet. Sjädanov fick ett raserutbrott och

21 juli 1940. De tre parlamenten sammankallades. Lettland och Litauen beslutade ett begär om självständighet. I Estland företrädde kommunisten Vares rädda åt landet en viss självständighet. Sjädanov fick ett raserutbrott och

22 juli 1940. Estland begärde självständighet.

23 juli 1940. Vice utrikesministern i Förenta Staterna, Sumner Welles, gjorde ett uttalande för pressen som tydligt visade att Förenta Staternas regering inte förhållningen av valet i Baltikum.

1 augusti 1940. Molotov i Sovjetunionens högsta råd: "Eria parlamentsval på grundval av den demokratiska valrätten ha anordnats i de baltiska staterna, och Estlands, Lettlands och Litauens folk ha enligt röstat på delegerade, som uttalat sig för införande av sovjetssystem och för Estlands, Lettlands och Litauens intåg i Socialistiska Sovjetrepublikernas Förtämd." (Pravda 2 aug. 1940.)

6 augusti 1940. Begäran om anslutning bifölls.

15 oktober 1940. President Roosevelt till en delegation baltar som protesterat: "Baltikum har icke förlorat sin självständighet. Den är endast tillfälligtvis satt ur funktion. Den tid skall komma då Baltikum åter blir fritt, och det kommer icke att dröja så länge, som ni kanaka tro."

November 1940. Deporteringsarna började i Litauen. 2/3 av befolkningen skulle lämna sitt land enligt en order av centralregeringen i Moskva. (Denna order är tidigare publicerad i Den Svenska.)

14-17 juni 1941. Ryssarnas började ana att deras makt i Baltikum närmade sig slutet. Varje natt deporterade tiotusentals människor till det inre av Sovjet.

22 juni 1941. Tyskland anföll Sovjet, och tyska trupper gingo över litauiska gränsen.

28 augusti 1941. Ryssarna lämnade Tallinn. Några dagar senare togo tyskarna Narva.

November 1941. Baltikum helt rensat från ryssar.

8 februari 1943. Pravda förklarade att de baltiska republikerna voro delar av Sovjetunionens eget territorium, bundna till Sovjetunionens övriga republiker genom landets grundlag.